

HRADEC KRÁLOVÉ

MAGISTRÁT MĚSTA HRADEC KRÁLOVÉ, ČESKOSLOVENSKÉ ARMÁDY 408, 502 00 HRADEC KRÁLOVÉ

ODBOR PAMÁTKOVÉ PÉČE

VÁŠ DOPIS ZN.:

ZE DNE: 18.11.2020
NAŠE ZN.: MMHK/192261/2020/PP/MEJ
NAŠE Č.j.: MMHK/205241/2020 PP/MEJ
VYŘIZUJE: Radek Mejtřík
TEL.: 495 707 698
E-MAIL: radek.mejstrik@mmhk.cz

Římskokatolická farnost - děkanství
Holohlavy, IČO 49334301
Dlouhá č.p. 1
Holohlavy
503 03 Smiřice

DATUM: 9.12.2020

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Magistrát města Hradec Králové, odbor památkové péče, jako věcně a místně příslušný prvoinstanční orgán státní památkové péče podle § 29 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), ve znění pozdějších předpisů, a ve znění § 17 Vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, zahájil podle § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, na základě písemné žádosti ze dne 18.11.2020 žadatele, kterým je:

Římskokatolická farnost - děkanství Holohlavy, IČO 49334301, Dlouhá č.p. 1, Holohlavy, 503 03 Smiřice,

o vydání závazného stanoviska § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči ve věci:

Oprava krovu lodi a střešního pláště lodi a presbyteria včetně souvisejících prací na kostele sv. Mikuláše - nemovitá kulturní památka, rejstříkové číslo 18989 / 6-728.

Kostel sv. Mikuláše na pozemku st. parc. č. 33 v katastrálním území Žíželevé je nemovitá kulturní památka chráněná státem ve smyslu zákona o státní památkové péči, která je evidována v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 18989 / 6-728.

obec	Žíželevé
část obce	Žíželevé
katastrální území	Žíželevé
parcelní číslo	st. p. 33 v katastrálním území Žíželevé
ulice, náměstí, apod.	Žíželevé, Žíželevé
název nemovitosti	kostel sv. Mikuláše
číslo popisné	Žíželevé, Žíželevé
ÚSKP	18989 / 6-728

Po písemném vyjádření (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově, IČO 75032333, Okružní č.p. 418, Josefov, 551 02 Jaroměř 3) ze dne 30.11.2020 pod č.j. MMHK/199949/2020 vydává Magistrát města Hradec Králové, odbor památkové péče (dále jen "správní orgán"), v souladu se zněním § 68 zákona 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "správní řád"), podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči toto:

Z Á V A Z N É S T A N O V I S K O :

Práce: Oprava krovu lodi a střešního pláště lodi a presbyteria včetně souvisejících prací na kostele sv. Mikuláše - nemovitá kulturní památka, rejstříkové číslo 18989 / 6-728, spočívá podle předložené žádosti, informací získaných od investora a dle předložené projektové dokumentace zpracované ve stupni DPS (autor: Martin Volejník, ČKAIT 9636, Plzeňská 215/445b, 150 00 Praha 5, z 09/2020, č.zak.: 16/20) v následujícím:

– Předmětem projektu je oprava krovu a střechy lodi a presbytáře, není zahrnuta oprava střechy

věže a sakristie. Většina prvků v patě krovu je napadena dřevomorkou a v části také v kombinaci s dřevokazným hmyzem. Krytina z tašek bobrovek včetně klempířských prvků je zcela dožilá.

- Nová krytina na lodi a presbytáři je tedy navržena opět z pálených rezných tašek bobrovek na husté laťování (šupinové krytí) a oplechování je navrženo z natíraného TiZn plechu v červené barvě (RAL 3016).
- Oprava krovu: s ohledem na dřevomorku je předmětem prací důkladné vyčištění půdního prostoru a říms, ošetření zdiva jednak chemickými postřiky (Bochemit QB) a rovněž hloubkovou infuzí (otvory do spár zdiva po 250 mm plnit roztokem Bochemitu QB, dle PD). V místech rozrušené vrchní části korunní římsy bude cihelné zdivo rozebráno a přezděno, pro chybějící části budou použity opět plné cihly klasického formátu v původním tvaru římsy.
- U nastavovaných nebo nově vkládaných prvků krovu bude dřevo hoblováno s ručním sražením hran, spoje prováděny podle výkresové dokumentace, při výměně prvků budou obnovovány původní tesařské spoje a tesařské značky. Původní i nové dřevo bude ošetřeno bezbarvým ochranným chemickým prostředkem proti dřevokazným škůdcům.
- Dokumentace počítá s revizí či opravou navazujících konstrukcí či instalací (elektroinstalace, bleskosvod, zachytávač sněhu, odvod dešťových vod ze střechy a od paty kostela).

Podle § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči správní orgán věc posoudil takto:

Oprava krovu lodi a střešního pláště lodi a presbyteria včetně souvisejících prací na kostele sv. Mikuláše - nemovitá kulturní památka, rejstříkové číslo 18989 / 6-728 **je přípustná za splnění následujících podmínek:**

1. Pohledově se uplatňující konce ocelových svorníků budou opatřeny černým matným nátěrem.
2. V průběhu realizace opravy budou investorem svolávány kontrolní dny za účasti zástupců státní památkové péče a realizační firmy a to minimálně v těchto úsecích stavby:
 - a. Před demontáží střešní krytiny.
 - b. Při zahájení a ukončení tesařských prací na krovu.
 - c. Před zahájením pokrývačských prací.

ODŮVODNĚNÍ

Magistrát města Hradec Králové, odbor památkové péče jako věcně a místně příslušný prvoinstanční orgán státní památkové péče obdržel dne 18.11.2020 písemnou žádost o vydání závazného stanoviska orgánu státní památkové péče podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči žadatele, kterým je:

Římskokatolická farnost - děkanství Holohlavy, IČO 49334301, Dlouhá č.p. 1, Holohlavy, 503 03 Smiřice,

o vydání závazného stanoviska § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči ve věci:

Oprava krovu lodi a střešního pláště lodi a presbyteria včetně souvisejících prací na kostele sv. Mikuláše - nemovitá kulturní památka, rejstříkové číslo 18989 / 6-728.

Tímto dnem bylo v souladu s § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno řízení o podané žádosti vedené pod spis. zn. MMHK/192261/2020/PP/MEJ. V souladu s ustanovením § 38 odst. 1 zákona správního řádu bylo účastníkům řízení umožněno nahlédnout do spisového materiálu a uplatnit své připomínky a náměty k uvedenému předmětu řízení.

Kostel sv. Mikuláše na pozemku st. parc. č. 33 v katastrálním území Žiželeves je nemovitá kulturní památka chráněná státem ve smyslu zákona o státní památkové péči, která je evidována v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 18989 / 6-728. Proto, v souladu s § 14 odst.

1 zákona o státní památkové péči, zamýšlí-li vlastník kulturní památky provést údržbu, opravu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky nebo jejího prostředí (dále jen "obnova"), je povinen si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Žadatel Římskokatolická farnost - děkanství Holohlavy, IČ 49334301, Dlouhá č.p. 1, Holohlavy, 503 03 Smiřice je podle výpisu z katastru nemovitostí (list vlastnictví č. 164, katastrální území Žíželevs) vlastníkem parcely parcelní číslo st. p. 33 v katastrálním území Žíželevs a stavby Žíželevs, Žíželevs postavené na parcele parcelní číslo st. p. 33 v katastrálním území Žíželevs.

Původní objekt kostela stál uprostřed vsi, stávající kostel sv. Mikuláše, biskupa je umístěn na návrší na okraji obce a vzhledem ke svému umístění a hmotě se významně uplatňuje v dálkových pohledech na celou obec. Kostel sv. Mikuláše v Žíželevsi byl postaven pod patronací Karla Šporka v letech 1767-1769 v pozdně barokním slohu s velmi hodnotnou výzdobou interiéru pravděpodobně stavitelem Františkem Kermerem. Běžnou soudobou produkcí vesnických kostelů převyšuje kvalitním a jistým architektonickým členěním, zejména v monumentálním západním průčelí. V interiéru je velmi kvalitní tektonické členění podpůrného systému klenby a kvalitní iluzivní malba hlavního oltáře. Současný stav střechy a krovu na hlavní lodi a presbytáři kostela je velmi špatný, až havarijní. V minulosti bylo na kostele provedeno statické zajištění zděných konstrukcí (obvodových zdí a kleneb). Dále došlo k provizornímu zabezpečení krovu kostela.

Původní střešní krytinou na celém kostele byl štípaný šindel. Zhruba v polovině 19. století byla tato krytina nahrazena až na věž kostela pálenou taškou bobrovkou. V 1. polovině 20. století (1937) byla věž kostela pobita plechem. Na sakristii byla tašková krytina nahrazena falcovaným plechem ve 2. polovině 20. století.

Vzhledem ke skutečnosti, že Magistrátu města Hradec Králové, odboru památkové péče, jsou známy všechny podstatné skutečnosti a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení, bylo upuštěno od ústního jednání spojeného s místním šetřením. Mimo jiné správní orgán zjistil aktuální stav řešené věci pomocí podrobného snímkování střechy kostela z dronu.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči byla doručená žádost postoupena dne 19.11.2020 pod č.j. MMHK/193732/2020 k vydání písemného vyjádření Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově, IČO 75032333, Okružní č.p. 418, Josefov, 551 02 Jaroměř 3 (dále jen „NPÚ“), které je nezbytným podkladem pro vydání závazného stanoviska. Toto písemné vyjádření bylo vydáno dne 30.11.2020 a správnímu orgánu bylo doručeno dne 1.12.2020 pod č.j. MMHK/199949/2020 (dále jen „písemné vyjádření NPÚ“). Písemné vyjádření NPÚ obsahuje následující doporučení, při jejichž respektování by nemělo dojít k narušení zájmů státní památkové péče:

„Posuzované práce se dotýkají architektonických nebo kulturně historických hodnot, neboť se jedná o klasickou opravu poškozeného krovu, výměnu dožilé krytiny a klempířských prvků za použití tradičních řemeslných postupů, technik a materiálů, tak aby byl zachován původní charakter objektu a jeho památkové hodnoty.

Vyhodnocení žádosti: NPÚ, ÚOP v Josefově na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že posuzované práce **nejdou v rozporu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot.**

Zdůvodnění: Předložený projekt opravy krovu a střechy lodi a presbytáře kostela sv. Mikuláše v Žíželevsi byl se zástupci státní památkové péče vícekrát konzultován. Zpracovatel pan Martin Volejník vychází z vlastního stavebně technického průzkumu (září 2020), ze SHP (říjen 2005) a byl seznámen s již dříve vydaným závazným stanoviskem MMHK (z 21. 11. 2012) ke kompletní obnově krovu a střešní krytiny kostela. V nyní předloženém projektu jsou navrženy tradiční postupy, materiály a klasické řemeslné techniky, při jejichž dodržení budou zachovány kulturně historické hodnoty předmětné kulturní památky. Není proto třeba upřesňovat a stanovovat podmínky, za kterých by bylo možno práce realizovat.“

Správní orgán na úvod konstatuje velmi špatný až havarijní stav střechy a krovu nad hlavní lodí a presbytářem kostela. Střešní krytina tvořená keramickými taškami bobrovkami je dožilá, místy chybí jednotlivé tašky (zejména v hřebeni), rovněž klempířské prvky jsou zcela dožilé. Dřevěné prvky krovu jsou zejména ve spodních partiích silně napadeny dřevokaznou houbou (dřevomorka domácí) a dřevokazným hmyzem (červotoč). Krov vykazuje statické poruchy – dochází k deformacím krovu vlivem poklesu uhníklých zhlaví vazných trámů, některé krovové prvky jsou vypadlé z tesařských spojů a tudíž dostatečně přenášejí tlakové síly. Jako problematické se jeví nevhodné konstrukční řešení nárožní střechy, zejména jde o rovné zakončení okraje střechy v nárožích hlavní lodi kostela, které nekopíruje oblý tvar římsy.

Předložená projektová dokumentace byla zpracována na základě aktuálního podrobného průzkumu a stavebně historického průzkumu kostela sv. Mikuláše zpracovaného Mgr. Eliškou Novou, Mgr. Bohdanem Šedou a MgA. Františkem Václavíkem z 8/2005-10/2005 (dále jen „SHP“). Je zpracována na vysoké odborné úrovni a reflektuje doporučení uvedená v SHP. V dokumentaci je počítáno s obnovou poškozených částí krovu dle zásad památkové péče s ohledem na jeho funkčnost a eliminaci konstrukčně nevhodných úprav. Zejména se jedná o obnovu původního konkávně prohnutého nároží střechy, které kopíruje tvar římsy. Dále obsahuje sanaci napadeného krovu a ošetření navazujícího zdiva. Projekt detailně řeší způsob výměny střešního pláště dle zásad a metodik památkové péče k opravám střech historických budov, kdy je cílem památkové péče zachovat vizuální působení střechy, tj. její autenticitu. To znamená, nejen zachovat typ střešní krytiny (v tomto případě keramická bobrovka s režnou povrchovou úpravou na husté laťování), ale i její skladbu včetně tradičních detailů ukončení střech. Klempířské konstrukce jsou navrženy v minimalizovaném rozsahu s ohledem na jejich funkční hledisko a pro nerušené vizuální působení je navrženo jejich barevné pojednání v odstínu střešní krytiny. Rovněž je řešen odvod dešťových vod ze střechy a od paty kostela. Vzhledem k těmto skutečnostem se správní orgán ztotožňuje s názorem odborné organizace státní památkové péče, který je obsažen v předmětném písemném vyjádření. S ohledem na množství trámových výměn respektive velký počet pohledově se uplatňujících ocelových svorníků správní orgán z estetických důvodů požaduje opatřit tyto konce černým matným nátěrem. Správní orgán do výrokové části stanovil podmínku ohledně konání kontrolních dnů za účasti především zástupců státní památkové péče a to z důvodu zabezpečení obnovy kulturní památky dle podmínek závazného stanoviska (viz. §29 odst. 2, písm. g respektive § 32 odst. 2, písm. g zákona č. 20/1987Sb., o státní památkové péči v platném znění), kde je stanoven odborný dohled odborné organizace státní památkové péče a vykonávaný dozor orgánu státní památkové péče. Zároveň plyne z povahy věci, že případné dílčí usměrnění – upřesnění, může být uplatněno pouze v přítomnosti dotčených stran. Kontrolní dny a konzultace lze považovat za jeden ze základních mechanismů účinného dohledu všech složek státní památkové péče ve smyslu platné legislativy. Dále konstatujeme, že výše navrhované práce jsou naléhavé a pro zachování kulturní památky nezbytné.

Oprava krovu lodi a střešního pláště lodi a presbyteria včetně souvisejících prací na kostele sv. Mikuláše - nemovitá kulturní památka, rejstříkové číslo 18989 / 6-728 na základě výše uvedeného odůvodnění není v rozporu se zájmy státní památkové péče pokud budou splněny podmínky stanovené v tomto rozhodnutí. Proto bylo rozhodnuto v této věci tak, jak je ve výroku rozhodnutí uvedeno.

Veškeré změny a další doplňky oproti předloženému záměru je nutno předem odsouhlasit s orgány státní památkové péče ve smyslu zákona o státní památkové péči.

Správní orgán památkové péče po posouzení všech podkladů a zjištění ve výše uvedené věci došel k závěru, který je obsažen ve výroku tohoto rozhodnutí. Při posuzování se řídil platnými právními předpisy a nařízeními (zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů; Vyhláška č. 66/1988 Sb. ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb.; zákon č. 500/2004 Sb., správní řád) jakož i Listinou základních práv a svobod (čl. 35, odst. 3: „Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem“), která je součástí Ústavy České republiky.

POUČENÍ:

Toto závazné stanovisko bylo vydáno orgánem státní památkové péče jako dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem.

Toto závazné stanovisko není podle § 44a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, samostatným rozhodnutím ve správním řízení, nelze se tedy proti němu samostatně odvolat. Jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí stavebního úřadu.

Odvolání je možné podat až proti rozhodnutí stavebního úřadu.

UPOZORNĚNÍ

Upozorňujeme, že předmětné práce budou prováděny na **území s archeologickými nálezy**. Z této skutečnosti vyplývají pro stavebníka (investora) následující povinnosti dané zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů:

§ 22 odst. 2 cit. zákona: „*Má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci již od doby přípravy stavby povinni tento záměr oznámit Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Je-li stavebníkem právnická osoba nebo fyzická osoba, při jejímž podnikání vznikla nutnost záchranného archeologického výzkumu, hradí náklady záchranného archeologického výzkumu tento stavebník; jinak hradí náklady organizace provádějící archeologický výzkum. Obdobně se postupuje, má-li se na takovém území provádět jiná činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů.*“

§ 23 odst. 2 cit. zákona: „*O archeologickém nálezu, který nebyl učiněn při provádění archeologických výzkumů, musí být učiněno oznámení Archeologickému ústavu nebo nejbližšímu muzeu buď přímo nebo prostřednictvím obce, v jejímž územním obvodu k archeologickému nálezu došlo. Oznámení o archeologickém nálezu je povinen učinit nálezce nebo osoba odpovědná za provádění prací, při nichž došlo k archeologickému nálezu, a to nejpozději druhého dne po archeologickém nálezu nebo potom, kdy se o archeologickém nálezu dověděl.*“

Dále upozorňujeme, že v této věci ukládá povinnosti rovněž zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Tento v § 176 odst. 1 mj. uvádí:

„*Dojde-li při postupu podle tohoto zákona nebo v souvislosti s tím k nepředvídaným nálezům kulturně cenných předmětů, detailů stavby nebo chráněných částí přírody anebo k archeologickým nálezům, je stavebník povinen neprodleně oznámit nález stavebnímu úřadu a orgánu státní památkové péče nebo orgánu ochrany přírody a zároveň učinit opatření nezbytná k tomu, aby nález nebyl poškozen nebo zničen a práce v místě nálezu přerušit.*“

Na základě uvedeného upozorňujeme na **povinnost** stavebníka učinit oznámení Archeologickému ústavu AV ČR (Letenská 4, 118 01 Praha 1 – Malá Strana) a dle dosavadní praxe doporučujeme nejméně 10 pracovních dní předem písemně oznámit zahájení zemních a stavebních prací organizaci oprávněné k provádění archeologických výzkumů na území okresu Hradec Králové (např. Muzeu východních Čech, archeologickému oddělení).

Seznam oprávněných archeologických organizací (pracovišť) viz www.mkcr.cz.

otisk úředního razítka

Radek Mejstřík

oprávněná úřední osoba, referent odboru památkové péče

Obdrží:

Účastníci podle § 27 odst. 1 správního řádu

Římskokatolická farnost - děkanství Holohlavy, Dlouhá č.p. 1, Holohlavy, 503 03 Smiřice

Odborná organizace státní památkové péče

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově, IDDS: 2cy8h6t